

2021-08-25

Diarienummer: Ä 2021-5906

Infrastrukturdepartementet

Remissvar av EU-kommissionens förslag till ändring av direktiv (2014/94/EU) om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Tillväxtverket har även en särskild roll som ansvarig myndighet för turism och besöksnäring samt regional utvecklings- och samordnad landsbygds politik. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverket välkomnar kommissionens förslag. Utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen är en viktig pusselbit för att nå flera av de mål som är kopplade till ett klimatneutralt EU 2050. Hastigheten i utbyggnaden är av betydelse för att nå målen inom transportsektorn. Dock behöver utbyggnaden även vara förenlig med främjandet av konkurrens mellan företag och skapa möjlighet till regional utveckling i alla delar av landet. Tillväxtverket vill därför betona vikten av att svenska förhållanden och förutsättningar beaktas i den fortsatta processen.

Sverige är till ytan ett relativt stort och glesbefolkat land, särskilt de norra delarna där avstånd kan vara långa. I förslaget framhålls vikten av att ingen region utelämnas. Samtidigt hänvisar Kommissionen till TEN-T nätet, som för Sveriges del är förhållandevis gles. Ur ett svenskt perspektiv är det viktigt att alla delar av landet kan bidra i omställningen. En övergång till alternativa drivmedel kräver att en lämplig infrastruktur för detta också finns på plats, då det är en förutsättning för god tillgänglighet. Det är särskilt viktigt i gles- och landsbygder där olika typer av vägfordon även fortsatt kommer att vara de dominerande transportsätten. Utbyggnaden av nödvändig infrastruktur måste därför omfatta hela landet och staten och EU kan där även i fortsättningen behöva tillhandahålla resurser som gör detta möjligt.

Tillväxtverket vill även framhålla betydelsen av publik infrastrukturutbyggnad för alternativa bränslen utifrån ett turism- och besöksnäringssperspektiv. I takt med att även turister efterfrågar miljövänliga alternativ kan det utgöra en konkurrensfördel för turistdestinationerna. Även i detta sammanhang kan det faktum att Sverige är ett relativt glesbefolkat land ha betydelse och behöva tas hänsyn till. I en mer kondenserad geografi med stor turismsektor kan infrastrukturen för turism i större grad sammanfalla med den ordinarie infrastrukturen som nyttjas av nattbefolkningen. I Sverige kan dock besöksmål ligga långt från tätorter och därmed möta särskilda utmaningar vad gäller tillgång till infrastruktur.

Tillväxtverket ser positivt på att regleringen brett inkluderar olika typer av alternativa bränslen, då det är viktigt för den långsiktiga tillväxten att det offentliga i möjligaste mån förhåller sig teknikneutralt. Detta för att undvika att ett bränsle pekats ut som framtidens drivmedel men som sedan visar sig inte vara det allena gällande långsiktigt. Detta kan jämföras med situationen för några år sedan när man byggde ut etanoltankning i Sverige, genom den så kallade pumplagen. Det kan bli mycket kostsamt både för det offentliga och privata aktörer och hämma tillväxten och hållbarhetsarbetet på längre sikt om det offentliga styr åt ett långsiktigt

felaktigt håll. Alternativa drivmedel av olika slag har skilda egenskaper som gör att de lämpar sig mer eller mindre bra på olika platser när vi talar om befolkningstäthet, avstånd och klimat.

Tillväxtverket ser positivt på att regler och lagar görs tydliga och långsiktiga eftersom det skapar bättre förutsättningar marknadens aktörer att erbjuda lösningar. Det kan öppna upp möjligheter för innovativa små och medelstora företag (SME) att utveckla nya produkter och tjänster på marknaden. Tillväxtverket ser även positivt på insatser för gemensamma EU-standarder. Att stimulera betalningslösningar/system som fungerar i hela EU är eftersträvansvärt för att underlätta övergången till exempelvis laddningsbara fordon. Även standarder när det gäller information om var dessa laddpunkter finns är ett viktigt steg för att underlätta övergången, samtidigt som särskilda geografiska förhållanden behöver beaktas härvidlag. Öppna standarder innebär ofta en önskvärd tydlighet för SMEs vilket kan underlätta för dessa att komma in på marknaden. EU har en viktig roll i att driva fram dessa standarder. För svenska SMEs inom sektorn är den nationella och europeiska marknaden av stor betydelse, men snabbt anpassningsbara globala standarder är att föredra i den mån det är möjligt.

Det är viktigt att hänsyn tas till SMEs som tillhandahåller infrastruktur. Till exempel vad gäller de investeringskostnader som kan uppstå för dessa om krav på utbyggnad införs. Laddoperatörer kan med dagens statliga stöd söka investeringsstöd för utbyggnad av publika stationer med snabbladdning. De lyfter dock lönsamhet i själva driften som en stor utmaning. Det är framför allt effektavgifterna som i kombination med få laddningar gör att affären kan vara svår att få ihop. De fasta nätavgifterna kostar lika mycket oavsett om 1 eller 1000 bilar laddar. Det innebär att så länge det finns för få elbilar kommer det inte vara lönsamt. Aspekten är viktig att beakta för förutsättningarna att genomföra en transportomställning på landsbygden. Om det inte går att upprätthålla publika snabbladdningsstationer i områden där det saknas kommersiellt underlag kan ytterligare incitament behövas.

Det förekommer att drivmedelstationer i glesbefolkade områden förutom att tillhandahålla drivmedel även tillhandahåller annan viktig service, som dagligvaror, turistcenter och utlämningsställe för apoteksvaror och post/paket. Om dessa drivmedelstationer riskerar att försvinna till följd av hårda krav på tillhandahållande av olika typer av infrastruktur skulle det medföra försämrad tillgång på service, och övrig samhällsservice, på landsbygden. Det skulle hämma den regionala utvecklingen och begränsa nyttan av regleringen.

Tillväxtverket vill slutligen belysa vikten av att EU regelbundet följer upp den senaste teknik- och marknadsutvecklingen på området, för att kontrollera att inriktningen fortfarande är relevant. Möjligen kan Pupos, Tillväxtverkets plattform för geografiska analyser, användas för att följa upp fördelningen och tillgänglighet av olika drivmedel.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Lars Wikström. Filippa Egnér har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Kristian Seth deltagit.

Lars Wikström

Filippa Egnér